

דבר מנהל האגף המקצועי אלי אהרון

הקורס הראשון למתקדמים בחקלאות האורגנית, שהתקיים במהלך החודשים פברואר-מרץ שנה זו, הסתיים בהצלחה, והמשוב שהתקבל מ-18 המשתתפים בו היה חיובי ביותר.

במהלך ימים אלו אנו מקיימים הרשמה לקורס יסודות נוסף, שיתקיים בחודש יולי הקרוב ב"משקי הדרום".

הקורס למתקדמים בוצע עם טובי המרצים ותוך העמקה בתחום: בריאות ופוריות הקרקע, הזנה, זנים עמידים, איבים טבעיים, הדברה בחקלאות האורגנית, מזון אורגני, שיווק, טכנולוגיות פורצות דרך בתעשיית המזון האורגני ועוד...

בימים אלו עלינו לאוויר עם אתר חדש, המשלב בתוכו את מגוון הפעילות של הארגון, וכן עם חשבון בפייסבוק, המתאר חלק מפעילות זו ואשר נועד להפיץ את הרעיון האורגני בקרב האוכלוסייה כולה.

אתר הארגון כולל הנחיות מקצועיות עדכניות וכן את התורה האורגנית הנוגעת לכל ענפי החקלאות, שגם היא מתעדכנת מעת לעת.

במסגרת הארצית, בשיתוף עם התאחדות חקלאי ישראל, אנו ממשיכים לייצג את חקלאי ישראל בתחומים שונים ולהיאבק מול מקבלי ההחלטות במשרדי הממשלה ובכנסת ישראל.

מים: כידוע, נתקבל בכנסת תיקון 27 לחוק המים, שמטרתו הוזלת מחיר המים השפירים לחקלאים. דא עקא, החלטה זו עושה נזק גדול בעיקר לחקלאות המשווקת את תוצרתה לתעשייה במחירים נמוכים מאוד, כיוון שחקלאות זו השתמשה במים ממפיקים פרטיים במחיר מוזל, וכיום היא נדרשת ליישר קו במחירי מים גבוהים יותר. מצב זה מסכן את הגידולים לתעשייה, בעיקר באזור עמק החולה בצפון הארץ.

ברור לכול שממשלת ישראל צריכה לתת את דעתה לעניין ולפצות את החקלאים, באופן שיאפשר להמשיך ולשמר גידולים אלו.

העסקת עובדים זרים: בחודש מרץ נתקבל פסק-דין של בג"צ בנוגע לנקודות הזיכוי, בו קיבל בית המשפט את הצעת המדינה, להחזיר נקודת זיכוי אחת בשני שלבים (½ נקודה בשנה זו ו-½ נקודה נוספת בשנת 2018). ובעניין אחר, הניסיון, לכבול את החקלאים ולחייב אותם בחוק לפתוח חשבון בנק לכל עובד, נפל ואינו עוד.

לצערנו הרב, פתרון של בעיה אחת מביא בעקבותיו בעיות נוספות, וכולנו תקווה שנוכל לעמוד על המשמר כדי למנוע ניסיונות נואלים מעין אלו.

תוכן עניינים

1	דבר היו"ר	4	סיכום ביקור במפעל "אינבוק"
	דבר מנהל האגף המקצועי	5	סיכום ביקור בתערוכת BIOFACH 2017
2	תפקידה של החקלאות האורגנית כממשק מודל מוביל במערכות חקלאיות תומכות סביבה	6	בתעשייה
	מון הלול	7	פעילויות בארגון לחקלאות אורגנית
3	עצות מקצועיות לעונה	6	הקורס האקדמי "סוגיות מדעיות בחקלאות אורגנית"

דבר היו"ר

בני שמולביץ, יו"ר ההנהלה, הארגון לחקלאות ביולוגית-אורגנית

נכנסים לקיץ, שבו אנו משלבים את מה שעשינו עד היום עם תוכניותינו לעתיד.

ישנה תחושה שנעצרנו מעט, ודרושה לנו מוטיבציה חדשה שתמשוך אותנו בחזרה לעשייה של השנתיים האחרונות.

חברי ההנהלה דנים בדרכי פעולה חדשות ומתחדשות, וגם אנו, החקלאים, עושים את חשבון הנפש שלנו לגבי הגידולים שליוו אותנו במהלך השנה, התוצאות החקלאיות והכלכליות של השנה החולפת, וכל זאת לקראת תכנון השנה הבאה עלינו לטובה.

לצער, אנחנו עוברים שנה לא פשוטה בגידולי השורש, בעיקר גזר ותפוחי אדמה. אבל בו-זמנית יש הרגשה טובה לגבי הגידולים בגני הירק. יש עלייה בדרישה לירקות אורגניים טריים בארץ, ואנחנו מצווים לספק את הדרישה/הצריכה, ולא פחות חשוב מכך, במחירים שווים לכל נפש. אולם, ברור לנו שללא יצוא טוב כמותית, מקצועית וכלכלית, לא נוכל להמשיך עם הגידולים הקיימים.

גולת הכותרת לעשייה בשנה הקרובה תתמקד בתכנית הדרכה והכשרה מעשית בלימודי חקלאות אורגנית בבתי הספר. לשם כך נפתח מסלול הדרכה ונשלב את הידע והכלים העומדים לרשותנו בשיתוף עם בתי הספר החקלאיים במינהל לחינוך התיישבותי.

נלמד בבתי הספר לייצר סל מזון מגוון, טרי ואורגני, וכל זאת במטרה ובשאיפה לחנך את הדור הצעיר לעשייה ולצריכה של מזון אורגני.

מהנעשה בארגון:

- בחודשים פברואר-מרץ התקיים הקורס הראשון למתקדמים - סוגיות מתקדמות בחקלאות האורגנית. הקורס נחל הצלחה רבה.
- בשעה טובה עלה לאוויר אתר האינטרנט החדש של הארגון. האתר הוא דינמי, חדיש ועדכני, בנוי לשימוש בסמארטפון ונגיש מאוד למשתמש. בהזדמנות זו אנו מזמינים אתכם להיכנס לאתר ולהיות שותפים פעילים בו.
- בתחילת חודש מאי התקיים במרכז הבינתחומי בהרצליה יום עיון בנושא "חקלאות מזווית אחרת".
- התקיימה ישיבת מועצה במשקי הדרום. ועדת מוניים הציגה לבחירה את רמי אוזן במקום דורון עקיבא, כחבר בועדת ביקורת.
- בחודש מרץ התקיימה ועידת קלינטק 2017 בגני התערוכה בתל אביב. השתתפנו בביתן של הארגון לחקלאות אורגנית.
- בחודש יוני הקרוב תתקיים תערוכת אגרו משוב. הארגון ישתתף בתערוכה ויציג תוצרת חקלאית.
- בחודש יולי ייפתח קורס יסודות החקלאות האורגנית. הקורס יתקיים הפעם במשקי הדרום.

היכולות שלנו הן ההצלחה שלכם - חקלאות אמיתית מתחילה בבית, "הבית של באורגני"!

"אורגני שלי" - פרסום הארגון לחקלאות ביולוגית אורגנית

רח' היסמין 1 רמת אפעל 52960 טלפון: 03-7361097/8 פקס: 03-7361103

מערכת: בני שמולביץ, אלי אהרון מזכירת מערכת: יפה אלפי-טל

יז"א: 03-7361103; yafa@organic-israel.org.il אתר הארגון: www.organic-israel.org.il

תפקידה של החקלאות האורגנית כממשק מודל מוביל במערכות חקלאיות תומכות סביבה כתבה של ד"ר שירלי גזית, שתפורסם באתר ובעיתון הארגון הבינלאומי לחקלאות אורגנית ביולוגית - ארצות הים התיכון

(<http://www.ifoam.bio/en/regional-bodies/ifoam-agribiomediterraneo>)

The role of Organic Agriculture (AO) as a leading holistic system in a world of Green- Movements and Eco- Agriculture practices.

Shirley Gazit, Ph.D. - The Israel Bio-Organic Agriculture Association (IBOAA).

Organic agriculture (OA) emerged in the 1920s as an alternative to the increasing intensification of the conventional agriculture, by the use of inorganic fertilizers, pesticides and herbicides. Organic farming operates without synthetic pesticides, herbicides and fertilizers and relies on organic inputs as a source for fertilizers usually with a more diverse crop rotation. This approach is the basic for the crop- soil management that was developed alone side with the emergence of the OA, back in the 1920s. Pioneer research on soil organic matter and the importance of it as a foundation to soil microbial community showed the benefits of this underground ecosystem to crop growth and yields. In the 1920s, Rudolf Steiner outlined in Germany the principles of Biodynamic Agriculture (BA) - an early version of OA. The Biodynamic system has a strong metaphysical component in its practices, and is considered "organic- metaphysical".

Following Rudolf Steiner work, other publications in the 1940s and the outstanding work of Charles Darwin on earthworms was foundational for OA farmers to understand organic matter dynamics in soils. Also in the 1940s, Lord Northbourne in his book "Look to the Land" used the term "Organic Farming" as a holistic concept, designing and managing the farm as an organic- whole system: integrating soil, crops, animals and society. This holistic approach is still the core of OA today.

Meanwhile in Conventional Agriculture (CA), after World War I the infrastructure for the manufacture of explosives shifted to manufacturing synthetic (N). Synthetic (N) fixation enabled a 20-fold reduction in the volume and weight of fertilizer relative to manures, drastically reducing fertilizer transport and application costs per unit of N. Following that, organic C was decoupled from N and, along with the soil microbe community dependent on its energy! By doing so, Conventional Agriculture actually left out the science of crop- soil fertility management for the next 50 years. The theory of Von Liebig about the chemical basis for plant nutrition: N, P and K as the top elements necessary for plant growth, was used nearly exclusively as the theoretical basis of soil fertility well into the 1990s and some may say until nowadays.

OA methods are more environmentally sound than intensive CA, which is dependent on the routine use of herbicides, pesticides and inorganic nutrient applications in the production of crops and animals. Recent research suggests that organic agriculture results in less leaching of nutrients and higher carbon storage, less erosion and lower levels of pesticides in water systems. Organic farming is reported to increase diversity in the agricultural landscape: carabid beetles, vascular plants and birds. In a meta-analysis done in 2005, organic agricultural found to usually increase species richness compared with conventional methods. In addition, soil organisms were generally more abundant in organic agriculture systems, with significant positive effect on earthworms, microarthropods and fungi.

As for the claim about organic agriculture not able to meet the global food supply needs, many research papers published in recent years indicates the opposite! Model estimates indicate that organic agriculture methods could produce enough food on a global per capita basis to sustain the current human population, and potentially an even larger population, without increasing the agricultural land base. A review and meta-analysis of yield data comparing organic and conventional agriculture showed that currently organic yields of individual crops are on average 80% of conventional yields at the field and

crop level. The actual debate is the claim on one side that green-revolution methods such as: high-yielding plant and animal varieties, mechanized tillage, synthetic fertilizers and pesticides and even transgenic crops, are all essential in order to produce adequate food for the growing human population. Another side of the debate claims that green-revolution methods have incurred substantial direct and indirect costs and may represent a Faustian bargain. In addition, over the last 40 years with the doubling of the human population in the past, more than enough food has been produced to meet the caloric requirements for all of the world's people, if food were distributed more equitably. In my last

article, I wrote about **"Go Organic- New frontiers in marketing organic produce"**:-"Consumers see environmental consciousness as an important corporate priority along with good value, trustworthy, fairness and care. Many consumers prefer to spend more on green products, for the benefits they provide". Simply put, the handwriting is on the wall.

In Recent years, we are facing an era of "green consciousness" at the local and global community level. Green movements had spurred over the last decades: Eco- Agriculture, Agroecology, Sustainable Agriculture, Pharmaculture and Green Agriculture... are examples of movements traveling alone side OA in a mutual journey. .

Although OA has been a strong foundation for those movements and some are reinventing the wheel, the big question is:

Why won't we all just "Go Organic"?

I believe there is a "Silent Battle" between green- movements on "Who will take the lead"...

OA has the strongest foundation, combined with the practice in field and crop level and a strong commitment to the community. OA is an holistic system that relates to specified detailed set of rolls and standardizes practices all over the world, regulated by local authorities. In the past 30 years, OA certifications ensured consumers of farmer's high quality performance and integrity. I believe that OA offers today the best practical option in an Eco- Agriculture practices. I say "Go Organic" on every chance I get: speaking to farmers, students of agricultural sciences, consumers and whom it may concern.

Still I accept researches and leading figures in Eco-/Agri- fields to take a thorough look on the OA practices in order to advance in our mutual journey.

The handwriting is truly on the wall:

ניתן לקבל את המאמר המלא, הכולל גם רשימת ספרות מקצועית והפניות, במזכירות הארגון לחקלאות אורגנית.

מן הלול

ברוכיטיס מדבקת

ד"ר יצחק שטרן

אני כותב מאמר זה, כדי לעורר את תשומת לבם של מגדלי התרנגולות לביצי מאכל לבעיה שנתקלתי בה במספר משקים, המדגישה את חשיבותה של הדרישה לחיסון פרגיות במשק פרגיות בתרכיבי ברוכיטיס מזנים H 120 ווריאנטים 2+1 (מגדלי הפרגיות נמנעים מלחסן בווריאנט 1 ו-2 מפאת העלות הגבוהה של התרכיב).

מחלת הברוכיטיס המדבקת היא מחלה נגיפית (וירלית), הנגרמת על-ידי נגיף המכונה קורונה.

המחלה פוגעת בעופות ועלולה לפגוע בכל הגילאים.

הנגיף בודד לראשונה בשנות ה-30 של המאה ה-20 בארה"ב. אז זוהה סוג אחד של נגיף שפגע בדרכי הנשימה. בשנות ה-50 דווח על שינויים וזנים חדשים של הווירוס, והתברר שהווירוס עובר שינויים בתדירות גבוהה יחסית.

המחלה מועברת בדרך כלל בדרכי הנשימה והיא מאוד מדבקת. דגירת המחלה קצרה, בין 18 ל-36 שעות.

הזנים הראשונים שזוהו נקראו זני מסצ'וסטס, אך במשך השנים נמצאו זנים רבים אחרים, כאשר הזנים הנפוצים ביותר בשנים האחרונות בארץ נקראים וריאנטים 1 ו-2 וכן זן המסצ'וסטס ההיסטורי.

הנגיף פוגע בדרכי הנשימה, בדרכי השתן ובמערכת הרבייה. בעוף להטלה יש פגיעה בהטלה **(להקות שנפגעות בגיל צעיר מאוד יהיו להקות עם ביצועי הטלה נמוכים ביותר)**. בגיל מבוגר יותר יש פגיעה בכמות הביצים, ובקליפת הביצה מופיעות **קליפות דקות, קליפות מחורצות וביצים מעוותות**. צינור ההטלה עלול להיפגע ומופיעות עליו ציסטות, וכן ישנה תופעה של "הטלה פנימית" ותמותה.

המניעה: מבוססת על חיסון הפרגיות בגיל צעיר, החל מהימים הראשונים ועד ההעברה ללול ההטלה.

כדי לקבל להקות עם ביצועים טובים, יש לדרוש ממשק הפרגיות לחסן בכל 3 הזנים הנפוצים בארץ: זן H 120, וריאנט 1 ווריאנט 2.

מפני שעלות תרכיבי הוויריאנטים 1 ו-2 גבוהה יחסית, יש נטייה של מגדלי הפרגיות לא לחסן בהם, לכן יש לדרוש את החיסון כתנאי לקניית הפרגיות.

עצות מקצועיות לעונה

הכנת קרקע בירקות אורגניים בבתי צמיחה:

לקראת עונת 2017/18

איציק כהן, מנכ"ל לירקות אורגניים בבתי צמיחה

סינטזיה

חשוב ביותר ליצור סביבת גידול בריאה באמצעות מניעת מעברם של מזיקים ופגעים שונים מעונה לעונה. לכן, מומלץ וחשוב מאוד להקפיד ולנקות את בתי הצמיחה ואת השטח שסביבם משאריות גידול ועשבייה, כדי למנוע אילוח של הגידול בפגעים שונים.

הירקות האורגניים בבתי צמיחה רגישים מאוד למגוון מחלות ווירוסים שמועברים על-ידי חרקים, כמו כנימות עלה, כנימת עש הטבק, טריפסים למיניהם וכו'. לכן מומלץ לאטום את היקף בתי הצמיחה, כולל האזור שמחתך למרזבים, ברשתות 50 מ"ש וכן ליצור "כניסה כפולה" בפתח המבנים, וכל זאת כדי למנוע חדירת מזיקים למבנה.

הכנת הקרקע/פוריות/זיבול

פוריות הקרקע מהווה בסיס לחקלאות אורגנית מוצלחת, והמרכיב העיקרי בטיפוח פוריות הקרקע הוא יישום קומפוסט איכותי וחיטוי סולרי.

הקומפוסט חייב להיות מאושר לשימוש בחקלאות אורגנית על-ידי גופי הפיקוח השונים.

הרשימה המאושרת לשימוש של ספקי קומפוסט אורגני נמצאת בשירותים להגנת הצומח במשרד החקלאות.

עיבוד קרקע

רצוי להשתמש במשתת לפתיחת הקרקע לאחר הוצאת הגזם מהגידול הקודם (עומק כ-40 ס"מ) ללא הפיכת הקרקע.

זיבול

- מומלץ לפזר בקרקע חולית חדשה כ-10 קוב קומפוסט לדונם. בקרקעות ותיקות ניתן להפחית ל-7 קוב לדונם.
- עם קבלת הקומפוסט, מומלץ לשלוח דגימה למעבדת שירות שדה, כדי לאפיין את איכות הקומפוסט.
- למניעת התבססות והתפשטות נמטודות חופשיות ועפצים, מומלץ ליישם גם זבל עוף המאושר לשימוש על-ידי חברות הפיקוח.
- יש לפזר את הזבל באופן אחיד על פני כל הערוגה ולהצניע בתיחוח.
- חשוב להרטיב את הקרקע לאחר פיזור הזבלים ולהמתין להנבטת הזרעים (חיטוי סולרי אינו קוטל זרעים), ורק לאחר מכן לבצע תיחוח שטחי לעומק של כ-25 ס"מ.
- באדמות כבדות/חצי כבדות מומלץ לבצע ערוגות מוגבהות.
- יש לפרוס טפטוף על שורות השתילה, להשקות דרך הטפטפות כ-20 קוב, להמטיר כ-40 קוב ולבצע חיטוי סולרי.

חיטוי סולרי

חיטוי סולרי מבוצע באמצעות כיסוי קרקע ביריעות פוליאטילן שקוף במהלך הקיץ (יוני-יולי). מומלץ לבצע חיטוי במשך לפחות 25 יום.

חיטוי סולרי משמיד מחלות ופגעים, כמו קישיונה, פיתום, נמטודות חופשיות ועשבים חד-שנתיים.

במהלך החיטוי יש להשקות דרך הטפטפות אחת לשבוע כ-5 קוב לדונם.

חיטוי סולרי יהיה יעיל יותר ככל שקרינת השמש תחדור יותר למבנה, ולכן בבתי צמיחה מומלץ לבצע את החיטוי לפני פריסת הניילון על המבנה.

כך גם בבתי רשת, חיטוי סולרי יהיה יעיל יותר ככל שהרשת תהיה נקייה יותר.

פירות אורגניים, הזנה ועוד

ד"ר יזהר טוגנדהפט, מנכ"ל מטעים והזנה

מאז הגיליון הקודם התרחשו כמה אירועים שעליהם שווה לדווח.

קורס מתקדם לחקלאות אורגנית: הקורס, שהתקיים במהלך החודשים פברואר ומרץ, זכה לתגובות חיוביות ונלהבות מהמשתתפים בו. בקורס הרצו חוקרים המומחים בתחומם, בנושאים הנוגעים לעשייה החקלאית האורגנית ולהשפעותיה על הסביבה והאדם. תקוותנו שבמחזור הבאים יגדל מספר המשתתפים, שירצו להעמיק את ידיעותיהם והבנתם בעשייה האורגנית.

יום העיון השנתי למטעים אורגניים: יום העיון יתקיים השנה ביום חמישי, 7 בספטמבר, בנווה יער. תחת הכותרת "הנסתר מן העין" נעסוק במיקרואורגניזמים מועילים ומזיקים בתוך הקרקע. במסגרת יום העיון יתקיים דיון פתוח בשאלה "כיווני פעולה ומטרות להגדלת שוק הפירות האורגניים". כיוון שהתשובה לשאלה זו גם היא חבויה ועלומה, אני סבור שראוי להכלילה ביום זה.

מפעל אינבוק (Einboeck) האוסטרי מתמחה במיכון לעיבודים בממשק האורגני. המפעל הוא נותן חסות ראשי לכנס מגדלים אורגניים, שיערך השנה בסוף יוני, בהסן בגרמניה, ונמצא בעצמו בחבל ארץ שרבע משטחו מעובד כאורגני.

הסיוור התמקד בצורך בכלים המטפלים בעשבים זעירים מקליפת/שכבת הקרקע העליונה, ממש לפני זריעה/שתילה ואחריה, וכן במהלך הגידול גם בתוך השורה.

הערכות משתתפי הסיוור

1. הציוד בנוי בצורה מקצועית וטובה, ומבחינה זאת מתאים לבדיקה בארץ. ההמלצה של כל משתתפי הסיוור היא לראות את הציוד המפורט מטה עובד בארץ בתנאי הקרקע ובגידולי הארץ, בשלבי הגידול ובעיתוים השונים.

2. המשדדות מיועדות בין היתר להחליף חלק מפעולת המשלהבים, שהיא יקרה ביותר.

3. המיכון מתאים גם לפירור קרום הקרקע לפני ובזמן הגידול ולמניעת נגר, מה שהופך אותו מתאים לשימור קרקע בנוסף להיותו מיכון החוסך כוח אדם.

המיכון שנמצא עונה על צורכי המשתתפים

- משדדת סיכות צפופה, לטיפול עדין בעשבייה זעירה, לפני ואחרי הצצה.
- משדדה סיבובית - כלי אגרסיבי יותר, לטיפול בעשבייה רכה לפני ואחרי הצצה. הכלי אף מתאים לתנאים של קש וספיח על הקרקע.
- קולטיבטור מכשירים סיבוביים (גלגלי השיניים הצהובים) לטיפול

משדדה סיכות צפופה, בשימוש מוצלח בגד"ש שדה אליהו

משדדה סיבובית

כלי דמוי ליליסטון

קולטיבטור מכשירים סיבוביים

חקלאות מזוית אחרת: בתחילת חודש

מאי התקיים יום עיון בבית הספר לקיימות במרכז הבינתחומי בהרצליה. שיתוף פעולה שלי עם החוקרת ד"ר קרני לוטן מרקוס הניב מפגש, בו הוצגו היבטים שונים של העשייה החקלאית, תחת הכותרת "חקלאות מזוית אחרת". שומעים רבים הטריחו עצמם מהגליל, כדי לשמוע, להתווכח ולהחכים.

הזנה עודפת: במסגרת ריכוז תחום ההזנה בארגון, אני נחשף לשימוש לקוי בתשומות הזנה בחלקה האורגנית. פיזור עודף של קומפוסט או זבל עוף או פיזור קומפוסט לא בשל, שלא בעיתוי המתאים, מובילים לבזבז כספי, לאי קליטת חנקן בשורשי הצמח ולהדחתו לעומק הקרקע ולמי תהום. פיזור ללא הרטבה או הצנעה של הקומפוסט מובילים להתייבשות החומר האורגני המוסף ולאיבודו, אם ברוח ואם בשריפה. רצוי, כדאי ומומלץ ליישם את תשומות ההזנה ואת החומר האורגני באופן הנכון והיעיל ביותר. אנא התייעצו עם המדריכים.

תכנון ההזנה: לצורך שיפור השימוש בחומרי ההזנה, הכנתי גיליון אקסל המאפשר לבחור את הדשן הרצוי ולתכנן את הכמות הנדרשת לפי אומדן כמות החנקן שרצוי להוסיף לגידול. בגיליון תקבלו גם אומדן לעלות הדישון. שימו לב שהיישום אינו מחליף בירור מחיר אצל הספק או המפיץ. תמיד יש שיווי מחיר וייתכן שתקבלו הנחות על כמות גדולה.

כלי נוסף ביישום זה נועד לאפשר לכם לתכנן את כמות הקומפוסט ליישום, על צורכי החנקן ועל איכות הקומפוסט שקניתם. שימו לב להשתמש בגרסה 2 של היישום, בו תיקנתי את האזהרות הוויזואליות הנוגעות לקומפוסט לא בשל.

בגיליון האקסל ניתן לצפות באתר של הארגון לחקלאות אורגנית, www.organic-israel.org.il - תחת הנחיות מקצועיות.

תחרות שמני הזית טרה-אוליבו: התחרות התקיימה החודש, וזו ההזדמנות לברך את הזוכים חברי הארגון: מסיק קיבוץ מגל, חלוצה, סינדיאנת הגליל והמותג "הר ועמק", בו שותפים משפחת אשוש ממושב היוגב וגד"ש העמק. למרות שאינם חברי הארגון, נציין גם את השמן האורגני של משפחת קורלנדר מבית הלל. עד כאן להפעם.

סיכום ביקור במפעל אינבוק "Einboeck" באוסטריה, 14.6.2017

סיכמו: שירלי גזית ואבישי זזה

משתתפי הסיוור: ד"ר שירלי גזית - הארגון לחקלאות אורגנית ביולוגית, אילן רפאל - גד"ש אור"ה, ניר גרזון - גד"ש עין חרוד מאוחד, אבישי זזה, מנחם מיכאל

כללי

מטרת הסיוור הייתה לבחון כלי עיבוד ייעודיים לממשק האורגני, בעיקר כלים לטיפול בעשבייה.

בתעשייה אספה: טלי ברנר

רכיבים אורגניים פונקציונאליים למוצרי תעשייה

<http://ribus.com>

פתרונות פונקציונאליים, באיכות אורגנית, מיוצרים מאורז אורגני ומבטיחים: תווית נקייה (CLEAN LABEL), שיפור המרקם, הגברת יעילותם של תהליכי הייצור.

פתרונות שונים למוצרי מאפה, לאולאורזינים, למטבילים ועוד. מתאים כחלופה ללציטין סויה, מונוגליצריד, מזנזיום סטארט ושומני טרנס, הארכת חיי המדף, שיפור המוצר בהקפאה, אמולסיפיררים, חלופה ל-SiO₂, חלופה למלטודקסטריין.

תעשייה אורגנית וענייני רגולציה

TRACES

החל מ-19.4.2017 החלה לפעול באירופה מערכת אלקטרונית לאישור תוצרת אורגנית ורכיבים ליבוא לאירופה, זאת לאחר חצי שנה בה עבדו עם האישור האורגני הרגיל + e-certification. מקווים כי שיטה זו תפחית זיופים בעזרת שקיפות ועקיבות טובים יותר ליבוא תוצרת אורגנית לאירופה. שיטה זו תאפשר ניתוחים סטטיסטיים לסחורות האורגניות הנסחרות. על-פי IFOAM, הגידול בסחר האורגני באירופה הוא 7%-6% לעומת גידול ממוצע של 3%-2% במוצרי מזון קונבנציונאליים.

בתקווה להצטרפות מהירה של מערכות האישורים בישראל.

ניאם מיכאלי - [Food Navigator.com](http://FoodNavigator.com) - 19.4.2017

זהירות מזויפים

חשש במינסוטה ארה"ב לשערוריית זיוף גדולה. החשד הוא ביבוא תירס וסויה קונבנציונאליים וסימונם כאורגני. נבדק האם היבואנים פועלים על-פי חוקי היבוא האורגניים בארה"ב.

כיוון החקירה הוא יבוא תירס וסויה מזויפים מטורקיה. החשד גבר עקב עליית יבוא התירס והסויה מטורקיה בשנה האחרונה ב-800%, שגרם לנפילת מחירי תירס וסויה אורגניים. בנוסף, נפסל אחד מאורגני האישור והפיקוח האורגניים הטורקיים. בחקירה ראשונית נמצא כי יש מחסור בעקיבות, בשמירת מסמכים ובפיקוח על מוצרים אורגניים המיובאים מטורקיה וכן לגבי מוצרים מרומניה ומאוקראינה שנשחרים עם ארה"ב דרך טורקיה.

גם ב-2016 הייתה שערורייה, בה סומנו מוצרים קונבנציונאליים כאורגניים בדרכם מטורקיה לארה"ב.

<http://organic-market.info/news-in-brief-and-reports-article/usa-again-a-problem-of-fraud.htm> - 14.4.2017

כמו-כן, בין השנים 2012 ל-2014 התקבלו 25 תלונות על שאריות חומרי הדברה במוצרים שונים שיובאו מהודו. הסיבות יכולות להיות אי-אכיפה של התקנים האורגניים על-ידי חברות האישור והפיקוח המקומיות. טענות הופנו למשרד החקלאות ההודי, שאינו אוכף דיו את דרישות החוק האורגני ההודי.

<http://organic-market.info/news-in-brief-and-reports-article/india-organic-fraud.html>

ועוד חדשות מהודו:

IFOAM-ORGANIC WORLD CONFERENCE

השנה יתקיים הכנס האורגני העולמי בניו דלהי בהודו. הכנס האורגני העולמי נערך אחת ל-3 שנים. בימים אלו מחפשים מקום לעריכת הכנס של 2020.

הכנס הקרוב בהודו יתקיים ב-9-11.11.2017 בכנס הרצאות ב-4 מושבים: MAIN track, FARMERS track, SCIENTIFIC track, MARKETING track

Date	Event	Venue
November 7-8, 2017	Pre-conferences	
November 9, 2017	*Inauguration	India Exposition Mart, Greater Noida
November 9, 2017	Cultural Evening	India Exposition Mart, Greater Noida
November 9-11, 2017	Organic World Congress & Workshops	India Exposition Mart, Greater Noida
November 9-11, 2017	Biofach India with India Organic Trade Fair	India Exposition Mart, Greater Noida
November 11, 2017	Motion Bazaar	India Exposition Mart, Greater Noida
November 12-13, 2017	General Assembly	New Delhi

<https://owc.ifoam.bio/2017/owc>

עדכונים אחרונים מאירופה

השוק האורגני בדנמרק

השוק האורגני בדנמרק בעלייה. היקף הסחר האורגני עומד על 9.6%. המוצרים האורגניים העיקריים הם חלב, גבינות וביצים.

<http://organic-market.info/news-in-brief-and-reports-article/denmark-consumers-buy-more-organic-food.html> - 17.5.2017

השקת מוצרים אורגניים בארה"ב

משקאות חדשים: מי-סברס אורגניים בטעמי מלפפון, תה וקרמבולה. כל המשקאות עם תכולת סוכר נמוכה.

<http://www.foodnavigator-usa.com/Markets/Steaz-cactus-water-line-hits-1-000-stores-with-new-distribution> - 28.4.2017

פעילויות בארגון לחקלאות אורגנית

סיור הועדה המקצועית לעגבניות תעשייה אלי אהרון

בתאריך 6.6.17 התקיים סיור של הועדה המקצועית של עגבניות לתעשייה באזור העמקים המזרחיים.

מכון התקנים הציג את דרישות התקן הישראלי בתחום הבנייה הירוקה, מערכות ניהול אנרגיה, מערכת ניהול סביבתי ואף מערכת ניהול למניעת שוחד בארגונים.

במסגרת התערוכה התקיימו מפגשים לשיתופי-פעולה בין ארגונים וחברות בתחומים שונים.

ברקע התערוכה התקיימה ועידה בנושאים שונים ומגוונים, בה השתתפו מומחים הנוגעים לכל נושא.

במושב הראשון: התייעלות אנרגטית - חזון חדשנות ואתגרי העתיד;

במושב השני: סינרגיה בין אנרגיה מתחדשת לבין אנרגיה קונבנציונלית;

במושב השלישי: בנייה איכותית וירוקה;

המושב הרביעי: הוקדש למשקיעים בקלינטק.

יו"ר הוועידה והיזם הראשי הינו חיים אלוש, המקיים מדי שנה גם את תערוכת משוב לחקלאות וגינון וגם את ועידת ישראל לחקלאות. **"יישר כוח" לחיים.**

רשמי סיור בכישורית, מצפה הימים וליבנים אלי אהרון

כישורית

כישורית הינו כפר המהווה בית לבוגרים בעלי צרכים מיוחדים בתחום הנפשי, ההתפתחותי והרגשי. הכפר ממוקם בשטחי קיבוץ כישור שבגליל המערבי.

בסיור השתתפו מדריכים, חוקרים ובעלי תפקידים ממועצת הצמחים ומארגון מגדלי ירקות.

מארגני הסיור ומוביליו הינם תמר אלון, יפתח גלעד, רני ושאל גרף.

הסיור התקיים בחלקות קונבנציונליות בחוות עדן, בקיבוץ שלוחות, באזור צומת יזרעאל - דרומית לעפולה וכן בחלקה אורגנית בקיבוץ שדה אליהו.

הניסיונות בחלקות אלו עסקו בעיקר במבחני זנים, בחיטוי קרקע וכן בטיפולים בבעיות עלקת ועשבייה.

התכשירים שנבחנו, תוך יישום ה"מוניטור" בטיפול קדם שתילה בתיחוח, כללו "סטומפ", "רונסטאר", "גול" ו"טיטוס", וזאת מתוך כוונה לתת מענה, מעבר לעלקת, גם לעשבייה, בדגש על הדברת חבלבל, כשות, גומא הפקעים ומיני ירבוז.

בקיבוץ שדה אליהו ממשיכים להתלבט בנוגע לגידול העגבניות האורגניות לתעשייה, ולדברי נציג הקיבוץ, בשלב זה הגידול עדיין כדאי.

ועידה ותערוכת קלינטק 2017 אלי אהרון

בתאריכים 22/23.3.2017 התקיימה בגני התערוכה תל-אביב תערוכת "קלינטק", הכוללת תערוכה וועידה בינלאומית המתקיימת מדי שנה. במסגרת התערוכה הוצגו טכנולוגיות חדשניות המביאות אותנו לעידן חדש של התייעלות ופרודוקטיביות בתחומים שונים:

- עצמאות והתייעלות בתחום האנרגיה
- שימוש בביו גז
- מערכות אגירה תרמיות
- מערכות לחיסכון בחשמל
- פתרונות קירור לחיסכון באנרגיה
- מיחזור
- איכות סביבה

כמו-כן הוצג ביתן של הארגון לחקלאות אורגנית, שנציגו העבירו את המסר לגבי היתרונות בצריכת תוצרת אורגנית ואת האידיאולוגיה מאחורי הנושא.

הבית שלך באורגני

הארגון לחקלאות ביולוגית אורגנית בישראל

קורס יסודות חקלאות אורגנית

הלכה למעשה

5 מפגשים מרתקים + יום סיור

קורס יסודות החקלאות האורגנית יתקיים ביולי 2017 בתאריכים:

17.07, 18.07, 19.07, 25.07, 26.07, 27.07

במשקי הדרום, צומת ראם (מסמיה).

לפרטים נוספים ולהרשמה:

ארגון לחקלאות אורגנית

<https://goo.gl/11NcDB>

03-7361097/8

במסגרת הסיוור ביקרנו בחור צעיר בשם יאקי, ששכר חממות ישנות ביישוב והחליט לשפץ אותן ולגדל בהן מלפפונים, תחום שבו התמחה בעבודתו כשכיר במשק חקלאי אורגני גדול.

אנו, כמובן, מאחלים ליאקי הרבה הצלחה.

יש לציון כי בסיוור השתתפו המדריכים איציק כהן ושרלי גזית, שבמהלכו נתנו למגדלים שביקרנו הנחיות מקצועיות.

הקורס האקדמי "סוגיות מדעיות בחקלאות האורגנית" קורס מספר "71534" בפקולטה לחקלאות - האוניברסיטה העברית בירושלים.

**ד"ר שרלי גזית - מדריכת ירקות וגד"ש, הארגון לחקלאות
ביולוגית אורגנית**

ביקור ב"גנית הבית" אצל מריו לוי ובנו בועז, שדה אליהו

השנה מילאתי את מקומו של פרופ' מיכאל רביב ממנהל המחקר החקלאי - נווה יער, בהוראת הקורס האקדמי "סוגיות מדעיות בחקלאות האורגנית" - בפקולטה לחקלאות. הקורס סוקר

את הממשקים האורגניים הרווחים בחקלאות אורגנית ובוחן בראייה מדעית את ה"קיימות" שלהם בהשוואה לממשקים אחרים.

מטרות הקורס היו להכיר את ההיסטוריה ועקרונות החקלאות האורגנית, ללמוד על חשיבות החומר האורגני בקרקע לפוריותה: תרומתו לתכונות ביולוגיות ופיזיקליות וזמינות יסודות הזנה. בנוסף, ערכו הסטודנטים היכרות מעמיקה עם נושא בסיסי בחקלאות אורגנית - קומפוסט ושימושיו, תהליכי קומפוסטציה והגורמים המשפיעים על התהליך. נושא נוסף, הקשור ביישום שגרתי של קומפוסט לקרקע, הוא הקניית כושר דיכוי כנגד מחלות קרקע - "סופרסיביות", בעזרת קומפוסט.

נושאים נוספים, בהם עסק הקורס בהרחבה, הם: שיטות למניעת פגעי קרקע, הזנה מינרלית ותפקיד ההדברה הביולוגית בחקלאות אורגנית-בת קיימא. ד"ר אריק פלבסקי, ממנהל המחקר החקלאי - נווה יער, הרצה על אקרויות טורפות בהרצאת אורח מרתקת.

לקראת סיום הקורס עסקנו בעיבודי קרקע בממשק האורגני בראי ההתמודדות עם עשבייה. הקורס נחתם בסיוור מלמד ומעניין בקיבוץ שדה אליהו, שם פגשו הסטודנטים את חלוץ החקלאות האורגנית ומקים הארגון לחקלאות אורגנית - מריו לוי. מריו שטח בפני הסטודנטים את תפיסתו ואמונותיו וביקש מהם להצטרף לדרך...

מאיר ליפשיץ מסביר על קומפוסט ותהליך ייצורו, שדה אליהו

תחנות נוספות בסיוור כללו את מפעל ייצור הקומפוסט בשדה אליהו וביקור בגד"ש עין חרוד מאוחד. המארחים היו אדיבים ונדיבים במידע ואירוח, ואת הסיוור סיימו בשכשוך נעים ואבטיח קר בעין יזרעאל.

התרשמתי שהקורס הצליח להעביר את בשורת החקלאות האורגנית כממשק מודל מוביל וכדרך יעילה ו"בעלת ניסיון" לקיום חקלאות בת קיימא - תומכת סביבה.

מסגרת החיים בכישורית דומה למסגרת קיבוצית, המספקת לחבריה אפשרויות תעסוקה, פעילות פנאי ענפה וחוגים, מגורים אישיים, פיקוח וטיפול רפואי ושירותי סיעוד.

ככלל, בכישורית מקיימים משק אורגני לגידולים בתחום הצומח ובתחום העופות. המשק מספק את צורכי המטבח המשותף של הכפר, והעודפים משווקים מחוצה לו.

תומר גפני הינו האחראי כיום על הגידולים, שהחליף למעשה את אליהו דה מאיו, שקדם לו.

תומר ויאיר ליוו אותנו במהלך הסיוור והציגו בפנינו את מגוון הגידולים בגן הירק, בשטח הפתוח ובבתי הצמיחה.

מעבר לגידולים, ההרגשה היא שאנשים אלו עושים עבודת קודש בטיפוח ובשילוב בעלי מוגבלויות בוגרים בחיי הקהילה.

ישר כוח לעוסקים במלאכה.

מצפה הימים

מלון מצפה הימים בראש פינה שוכן בלב שטח של כ-1,500 דונם של שדות ובוסתנים, משק חי, מחלבה וחווה אורגנית גדולה ומגוונת, המספקת במהלך השנה את תצרוכת הפירות, הירקות, ומוצרי החלב לבית המלון. בכניסה למשק האורגני פגש אותנו אבו אימון מהישוב טובא זנגרייה הסמוך, המנהל את המשק החקלאי האורגני, שהציג בפנינו את האכיזיות שבו ואת יופיו של הבוסתן הגדול, הצופה לעמק שבין כביש 90 לבין הירדן ההררי.

החווה האורגנית מהווה אטרקציה נעימה לאורחי המלון המסיירים בה ומהווה ציר מרכזי בתפיסת העולם הצמחוני של המקום.

תודתנו להכנסת האורחים של אבו אימון, המנהל את הגידולים בחווה.

ליבנים

ליבנים הינו ישוב קהילתי, בו כ-30 נחלות שמתוכן רק 9 משקים פעילים, העוסקים בתחום המטעים, גידול גת וירקות בחממות.

הישוב, שנמצא בגליל העליון, צפונית-מערבית לכנרת, הוקם כמושב עובדים בשנת 1982 על-ידי 10 אנשים ממושב הסביבה, כחלק מתכנית המצפים בגליל.

כיום ביישוב כ-100 משפחות, וכאמור, כ-30 נחלות.

לנוטעים שלום,

יום העיון הארצי לנוטעים אורגניים יתקיים

באודיטוריום בנווה יער, ביום חמישי,

7.9.2017

רישמו ביומנים!

התוכנית תפורסם בהקדם.

בברכה,

ד"ר יזהר טוגנדהפט

מרכז תחום מטעים והזנה

הארגון לחקלאות ביולוגית אורגנית בישראל

נייד: 050-7574497

היסמין 1 רמת אפעל 5296000

www.organic-israel.org.il